

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 145/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

376/2010. (VIII. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2010. február 19-én előterjesztett **panaszát** a 2010. augusztus 4 -én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre, illetve a Testület megállapítása szerint a panasz elkésett.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos először 2010. március 22-én fordult a Testülethez, panaszában előadva, hogy 2009. november 8-án közlekedési balesetet szenvedett Sz. városban, a Sz. úton. 2010. február 16-án kapta kézhez az ellene szóló feljelentést szabálysértési ügyben. Írásos panaszt terjesztett elő az Sz. városi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Baleset Helyszínelő és Vizsgáló Alosztály vezetőjéhez, amelyre nem kapott választ. Ellenben rövid időn belül, 2010. március 10-ei dátummal meghozták a szabálysértési határozatot, amellyel 40.000,- Ft-ra bírságolták .

2) Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) 2010. március 31-ei dátummal továbbította a panaszos 2010. február 19-ei, az Sz. városi Rendőrkapitányságon előterjesztett panaszát, mely szerint a számára megküldött iratban a helyszínrajz és az abból levont következtetések sok tekintetben nem felelnek meg a valóságnak. Pótszemlét kér független, hozzáértő szakértővel, aki a jelenlévő rendőrrel együtt nem csak a balesetben részes külföldi állampolgárral, hanem vele is

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

beszélni fog. Felháborítónak tartja, hogy a helyszínen felvett jegyzőkönyvről nem kapott másolatot, illetve hogy az esettől számított 60 napon belül a rendőrségtől semmilyen információt nem kapott. Emiatt több alkalommal személyesen, telefonon, illetve ajánlott levélben próbált az ügyében érdeklődni, sikertelenül. Panaszának kivizsgálását a Testülettől kérte.

II.

A rendőrség az alábbi dokumentumokat küldte meg:

1) Az Sz. városi Rendőrkapitányság vezetőjének 2010. március 16-ai, 06010-105/30/RP. számú jelentése, mely szerint az Sz. városi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya a panaszossal szemben feljelentést tett a 2009. november 8-án történt sérülés nélküli közlekedési baleset okozása miatt. A panaszos 2010. február 19-én kelt panaszában előadta, hogy kérése ellenére a helyszínelő rendőr nem adott másolatot a helyszínen felvett jegyzőkönyvből. Sérelmezte továbbá, hogy a baleset időpontjáról 2010. február 16-áig nem kapott a rendőrségtől megfelelő tájékoztatást.

A közlekedési balesetet helyszínelő rendőr az ügyben műszaki szakértőt rendelt ki. A kialakult gyakorlat szerint az iratot elektronikus úton megküldte a Szabálysértési Hatóságnak, ahol az ügy szabálysértési iktatószámot kapott. Ugyanakkor a szabálysértési feljelentést magánál tartotta és azt a szakértői vélemény megérkezését követően 2010. január 6-án küldte meg a Sz. városi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályára, ahol 2010. január 7-én történt meg az iktatás. A kijelölt előadó az iratot 2010. február 9-én vette át, s ezen a napon kelt levelével tájékoztatta a panaszost a közúti balesetével kapcsolatos adatokról, továbbá foganatosította az első eljárási cselekményeket: 2010. március 9-ére megidézte a panaszost, valamint meghosszabbította az ügyintézési határidőt. A panaszos beadványa, amelyben a balesettel kapcsolatos adatok közlését kérte 2009. november 30-án került iktatásra az Sz. városi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályán, figyelemmel arra, hogy az ügy már rendelkezett szabálysértési iktatószámmal. Ugyanakkor a szabálysértési előadó a szabálysértési feljelentés hiányában a szükséges tájékoztatást nem tudta kellő időben megadni. A helyszínelőnek technikai okok miatt a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvből nem áll módjában másolatot adni a panaszosnak, azonban tájékoztatta arról, hogy azt kérelmére, az eljárás során a rendőrség kiadja. Az eljárás során tapasztalt mulasztások miatt a kapitányságvezető fegyelmi eljárást indított. A panasz kapcsán feltárták a gyakorlat szerinti ügymenet hibáit, amelynek orvoslására a kapitányságvezető intézkedett.

2) A panaszos 2009. november 16-án kelt levelében tájékoztatást kért kárrendezés céljából a járműről, amivel ütközött, illetve annak sofőrjéről. Az Sz. Rendőrkapitányság 2009. november 18-án érkeztette a levelet.

3) A 2010. február 9-én kelt 06801/7052-3/2009/szabs. számú idézéssel 2010. március 9-ére a panaszost eljárás alá vont személyként idézték.

4) Az Sz. városi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóság 06801/7052-4/2009/szabs. számú, 2010. február 9-én kelt levelében a panaszos részére megadta a kért adatok, illetve leveléhez a kárigény érvényesítése érdekében megküldte a helyszínelő által megállapított tényállás leírását, a feljelentést, valamint a helyszínrajz másolatát. A térítvevény másolata szerint a panaszos édesanyja a levelet 2010. február 16-án átvette.

5) A szintén 2010. február 9-én kelt, 06801/7052-4/2009/szabs. számú határozatával az Sz. városi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóság az ügyintézési határidőt 30 nappal meghosszabbította.

6) A parancsnoki kivizsgálásról szóló, 2010. március 2-án kelt jelentés szerint az illetékes osztályvezető álláspontja szerint fegyelemsértést az Igazgatásrendészeti Osztály előadója nem követett el, ezért a fegyelmi eljárás megindítását nem tarja indokoltnak. A megállapítás részletezi októbertől februárig az előadó leterheltségét és szabadságolási rendjét, illetve megállapítja, hogy a magas kiosztási szám miatt az idézés 30-60 napon belül történik. A kapitányságvezető a jelentésben foglaltakkal egyetértett, kézzel írtan hozzáfűzte, hogy a szükséges intézkedéseket megtette. Szintén kézzel írtan, 2010. március 8-ai dátummal szerepel egy feljegyzés az iraton, miszerint a megállapításokkal nem ért egyet. Az aláírás nem egyezik meg sem az osztályvezető, sem a kapitányságvezető aláírásával.

7) A helyszínelést végző r. törzssászlós 2010. február 24-ei jelentése szerint a panaszos részére a r. törzssászlós elmondta, hogy a helyszíni szemlééről készült jegyzőkönyv és annak másolata a helyszínen nem adható ki, mert az, az eljárás alapját képezi, későbbiekben viszont az irat betekintési jogával élve a rá vonatkozó iratokból másolatot kérhet. A helyszínen mindkét fél meg lett hallgatva. Mivel a baleset mechanizmusa az időjárási és látási körülmények miatt nehezen volt tisztázható, a helyszínre igazságügyi műszaki szakértőt kért, akinek együttműködésével, valamint a résztvevő felek elmondása alapján az esemény mozzanataira fény derült. A szabálysértési feljelentés ezen adatok alapján készült, a r. törzssászlós elmondta a panaszosnak, hogy nem ő hozza a határozatot, az az Igazgatásrendészeti Osztály feladata, azonban tekintettel az ügyszámra, a határozathozatal várhatóan hosszabb időt vesz igénybe. A baleset helyszínén a panaszos minden kérdésére válaszolt, a szükséges tájékoztatást megadta.

8) Az Sz. Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály megbízott vezetőjének 2010. február 25-ei jelentése szerint a helyszínelő mindvégig jogszerűen, szakszerűen, kultúráltnan intézkedett. A panaszos azon kifogásával kapcsolatban, miszerint a helyszínen az elkészült jegyzőkönyvből nem kapott másolatot a megbízott osztályvezető hivatkozik a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 91/P. §-ára, mely nem írja elő a jegyzőkönyv kiadását, csak a szükséges adatokról való tájékoztatást, így a helyszínelő intézkedése jogszerű, szakszerű és törvényes volt.

III.

1) A Testületnek elsőként azt kellett értékelnie, hogy a panaszolt intézkedések, illetve eljárási cselekmények közül mire van hatásköre.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványában egy szabálysértési eljárás körülményeit kifogásolta, szabálysértési eljárások jogszerűségének megítélése azonban a fentiekre tekintettel nem tartozik a Testület hatáskörébe, figyelemmel arra is, hogy a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) megteremti az ilyen eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati lehetőségeket (kifogás benyújtása, ügyészi törvényességi felügyelet).

Ennek kapcsán tehát értékelni kellett, hogy pontosan mikor került sor az eljárás megindítására, ugyanis azokra a rendőri intézkedésekre, amelyek a szabálysértési eljárás megindulását megelőzően kerültek foganatosításra, a Testületnek van hatásköre. A rendőrségi dokumentumokból megállapítható, hogy a panaszos közlekedési balesetére 2009. november 8-án került sor, amellyel kapcsolatban a helyszínelő rendőr az ügyben műszaki szakértőt rendelt ki. Az iratot elektronikus úton megküldte a Szabálysértési Hatóságnak, ahol az ügy szabálysértési iktatószámot kapott. A szabálysértési feljelentést azonban magánál tartotta és azt a szakértői vélemény megérkezését követően, 2010. január 6-án küldte meg az Sz. Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályára, ahol 2010. január 7-én történt meg az iktatás. A kijelölt előadó az iratot 2010. február 9-én vette át, s ezen a napon kelt levelével tájékoztatta a panaszost a közúti balesetével kapcsolatos adatokról, továbbá foganatosította az első eljárási cselekményeket: 2010. március 9-ére megidézte a panaszost, valamint meghosszabbította az ügyintézési határidőt. A panaszos levele, amelyben a balesettel kapcsolatos adatok közlését kérte 2009. november 30-án került iktatásra az Sz. városi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályán, figyelemmel arra, hogy az ügy már rendelkezett szabálysértési iktatószámmal.

A Szabs. tv. 82. § (1) bekezdése szerint a szabálysértési eljárás feljelentés, illetőleg a szabálysértési hatóság részéről eljáró személy észlelése vagy tudomása alapján indulhat meg.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény végrehajtásáról szóló 11/2000. (II. 23.) BM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 24. § (1) bekezdése szerint a szabálysértési eljárás a szabálysértési számon történő iktatás napjával indul meg.

Az Rtv. 91/P. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedéssel járó közúti baleset során az érintett kérheti a balesetben érintett többi személy név és lakcím adatát, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megnevezését, székhelyének (telephelyének) címét, a jármű hatósági jelzésének adatát, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási kötvény számát és a biztosítóintézet megnevezését. Az intézkedő rendőr az adatokat az érintettel a helyszínen közli. A (2) bekezdés értelmében a rendőrség a közúti balesettel érintett írásos kérelmére igazolást ad a baleset idejéről, helyéről, továbbá az (1) bekezdésben felsorolt adatokról. A (3) bekezdés pedig lehetőséget ad arra, hogy a (2) bekezdésben megjelölt adatokat az eljáró rendőri szerv a balesettel érintett, illetve a biztosítóintézet kérelmére a kárrendezési eljárás lefolytatásához a biztosítóintézetnek megküldje.

Jelen esetben megállapítható, hogy a szabálysértési eljárást legkésőbb azon a napon megindultnak kellett tekinteni, amikor arról a szabálysértési hatóság tudomást szerzett, vagyis amikor szabálysértési iktatószámot kapott. Erre utal az is, hogy a panaszos levelét, melyben adatokat kért a balesetről, az Igazgatásrendészeti Osztályra továbbították, hivatkozással arra, hogy az ügy már rendelkezik szabálysértési iktatószámmal. Ezzel szemben megállapítható, hogy a belső gyakorlat szerint csak a feljelentés megérkezésének időpontját tekintették a szabálysértési eljárás kezdetének, ekkor jelölték ki az ügy előadóját is, aki ráadásul egy hónappal a szignálást követően vette át az iratokat. Jelen esetben tehát egy iratkezelési problémára vezethető vissza a panaszos által kért tájékoztatás elmaradása, melynek megoldására a kapitányságvezető jelentése szerint már intézkedett. Abban az esetben ugyanis, ha azonnal kiszignálták volna egy előadóra az ügyet, az tájékoztathatta volna a panaszost legalább arról, hogy a feljelentés megérkezéséig nem tudja számára megadni a kért adatokat, illetve a helyszínelő rendőr megküldött jelentésében foglalt adatok alapján, az Rtv. fent idézett 91/P. § (3) bekezdésben foglalt kötelezettségét akár teljesíthette is volna.

Azzal kapcsolatban, hogy a feljelentés miért csak megközelítőleg két hónappal az esetet követően érkezett meg a Szabálysértési Hatósághoz, a Testület hivatkozik a Szabs. tv. 82. § (3) bekezdésére, mely szerint a feljelentésnek az eljárás alá vont személy ismert személyi adatainak megnevezése mellett tartalmaznia kell az elkövetett cselekmény helyének és idejének, továbbá az elkövetés körülményeinek leírását, a bizonyítási eszközök megjelölésével. Amennyiben lehetőség van rá, a bizonyítási eszközöket csatolni kell a feljelentéshez.

A panaszolt eljárásban – ahogy az a rendőrség által megküldött iratokból egyértelműen kiderül – a tényállás pontosabb megismerése érdekében szükséges volt szakvélemény beszerzése. Ennek hiányában nem lehetett volna kellően megalapozott feljelentést tenni a panaszossal szemben. A szakvélemény beszerzése ugyanakkor meglehetősen időigényes volt, erre vezethető vissza ugyanis a feljelentés beérkezésének késedelve. A szakértői vélemény beszerzése azonban indokolt eljárási cselekmény, hiszen annak eredménye az egész eljárás végkimenetelét alapvetően befolyásolhatja, anélkül a feljelentés megtétele megalapozatlan is lehet.

Ezek a körülmények azonban nem változtatnak azon a tényen, hogy az eljárás időtartama az érdemi határozathozatalra rendelkezésre álló maximum hatvan napos határidőt [Szabs. tv. 82. § (4) bekezdés] jelentősen meghaladta. Ez az elhúzóadás pedig okozhatott jogsérelmet a panaszos oldalán, hiszen ő alappal bízhatott abban, hogy a szabálysértési hatóságként eljáró rendőrség betartja a Szabs. tv.-ben írt eljárási határidőt.

A Testület felhívja a figyelmet arra, hogy a Szabs. tv. eljárási határidőről szóló rendelkezései az ilyen összetett ügyekben nehezen alkalmazhatók; nem életszerű ugyanis, hogy ennyi idő alatt az ügyintéző minden bizonyítási eszköz beszerzéséről intézkedni tudjon, a tényállás-tisztázási kötelezettségének megfelelő alapossággal eleget tegyen. A Testület megjegyzi továbbá, hogy a Szabs. tv. 82. § (4) bekezdésében foglalt harminc – meghosszabbítás esetén hatvan – napos határidő elmulasztásához a törvény nem fűz jogkövetkezményt. Ezen ellentmondások rendezése a jogalkotó feladata.

2) A Testület mindezek alapján csak a helyszínen foganatosított intézkedések jogszerűségét vizsgálhatta meg. A panaszos sérelmezte, hogy a helyszínen felvett jegyzőkönyvről nem kapott másolatot. Ezzel kapcsolatban a helyszínelést végző r. törzsszáslós jelentésében foglaltak szerint a r. törzsszáslós a panaszosnak elmondta, hogy a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv és annak másolata a helyszínen nem adható ki, mert az az eljárás alapját képezi, későbbiekben viszont az irat betekintési jogával élve a rá vonatkozó iratokból másolatot kérhet.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az öt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

Jelen esetben a panaszos a 2009. november 8-ai intézkedést 2010. február 19-én tett panaszában sérelmezte, így megállapítható, hogy a panasz e körben elkésztett.

Budapest, 2010. augusztus 4.

Dr. Juhász Imre
elnök
előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület